

ACCOUNTANTSVERSLAG 2023

Gemeenschappelijke regeling GGD Regio Utrecht

30 APRIL 2024

Per saldo persoonlijker

Vertrouwelijk

Aan het algemeen en dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling GGD regio Utrecht
Postbus 51
3700 AB ZEIST

Datum

30 april 2024

Ons kenmerk

ACV2023

Behandeld door

G.C. Helminck RA MSc
EMA

Kenmerk: 1019795-ACV2023

Amersfoort, 30 april 2024

Geachte bestuursleden,

Graag bieden wij u hierbij ons accountantsverslag met betrekking tot de controle van de jaarrekening 2023 van gemeenschappelijke regeling GGD Regio Utrecht (hierna: GGDrU) aan. Onze opdracht is uitgevoerd in overeenstemming met onze opdrachtbevestiging van 3 oktober 2023. Dit verslag gaat in op onze belangrijkste bevindingen uit de controle van de jaarrekening 2023.

Bij de jaarrekening 2023 van GGDrU verstrekken wij een goedkeurende controleverklaring.

Dit accountantsverslag en de daarin opgenomen bevindingen zijn op 18 maart 2024 in concept besproken met de directeur publieke gezondheid en de concerncontroller van de GGDrU. De bespreking met de Commissie Financiën & Bedrijfsvoering heeft op 20 maart 2024 plaatsgevonden.

De jaarrekening 2023 is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur van GGDrU. Bij deze jaarrekening verstrekken wij een goedkeurend getrouwheidsoordeel over de jaarrekening 2023 inclusief rechtmatigheidsverantwoording.

Wij bedanken de medewerkers van GGDrU voor de open en constructieve wijze van samenwerking bij het verrichten van onze controlewerkzaamheden en zijn vanzelfsprekend graag bereid een nadere toelichting te verstrekken.

Met vriendelijke groet,
Eshuis Registeraccountants B.V.

A. (Antine) Van De Groep MSc RA

Inleiding	
Inhoudsopgave	
Samenvatting	
Bevindingen	
Financiële positie	
Organisatie	
IT-audit	
Overig	
Bijlagen	

Inhoudsopgave

▪ Managementsamenvatting controle 2023	4
▪ Belangrijkste bevindingen uit onze controle	7
▪ De financiële positie & resultaten	12
▪ Organisatie	16
▪ Overige aangelegenheden	20
▪ Bijlagen	22
▪ Bijlage 1a: Niet-gecorrigeerde controleverschillen	
▪ Bijlage 1b: In de controle opgenomen aanpassingen	
▪ Bijlage 1c: Tekortkomingen in de toelichtingen	
▪ Bijlage 2: Fraude	
▪ Bijlage 3: Opdrachtvoorwaarden en wijzigingen verslaggevingsregels	
▪ Bijlage 4: Materialiteit	
▪ Bijlage 5: Onafhankelijkheidsbevestiging	
▪ Bijlage 6: SiSa-bijlage	
▪ Bijlage 7: Toelichting financiële kengetallen	

Management samenvatting

Per saldo persoonlijker

Managementsamenvatting

Belangrijke opmerking vooraf inzake de stand van zaken rechtmatigheidsverantwoording (voor GR-en):

Zoals we eerder aan u gerapporteerd hebben heeft het Rijk besloten dat met ingang van 2023 niet langer de accountant maar het (dagelijks) bestuur van uw gemeenschappelijke regeling verantwoording aflegt en een conclusie trekt over het rechtmatig handelen binnen GGDrU.

Onze rol beperkt zich tot het toetsen of in de rechtmatigheidsverantwoording en de paragraaf bedrijfsvoering de bevindingen, die zijn geconstateerd in de interne controles, getrouw zijn weergegeven. Ook gaan we na of de criteria rondom begrotingsrechtmatigheid en de beheersmaatregelen rondom Misbruik & Oneigenlijk gebruik juist zijn verantwoord.

Begin 2024 zijn overheden en accountants overvallen door de mededeling van het ministerie van BZK dat het regelgevend kader voor de rechtmatigheidsverantwoording nog niet af is. De gemeentewet en de wet gemeenschappelijke regeling zijn weliswaar gewijzigd maar dat geldt niet voor uw verslaggevingsregels, het BBV, en voor onze controlecriteria zoals opgenomen in het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO). Onze verklaring moet verwijzen naar deze beide regelingen, die nu nog de oude situatie voorschrijven.

BZK heeft aangegeven dat zij verwachten dat hier rond 1 april 2024 meer duidelijkheid over komt, maar de Algemene Rekenkamer heeft aangegeven fundamentele bezwaren te hebben tegen de voorgestelde regelgeving. Dat betekent dat voor provincies, gemeenten en gemeenschappelijke regelingen het nu nog niet mogelijk is om een controleverklaring over 2023 te verstrekken.

Dat betekent niet dat de rechtmatigheidscontrole nog niet is uitgevoerd, omdat op basis van de conceptregelgeving en daarop gebaseerde uitspraken toelichtingen veel mogelijk is. Onze cijfermatige controles ondervinden hier ook geen hinder van.

Inleiding

Inhoudsopgave

Samenvatting

Bevindingen

Financiële positie

Organisatie

IT-audit

Overig

Bijlagen

Managementsamenvatting

Inleiding	
Inhoudsopgave	
Samenvatting	
Bevindingen	
Financiële positie	
Organisatie	
IT-audit	
Overig	
Bijlagen	

Onderwerp	Beschrijving	Referentie
Oordeel en materialiteit	- Wij geven een goedkeurend oordeel af bij de jaarrekening 2023. - In het controleprotocol is een goedkeuringstolerantie opgenomen van 1% van de lasten (inclusief toevoegingen aan de reserves) met betrekking tot fouten in de jaarrekening. Voor de jaarrekening 2023 bedraagt de materialiteit € 923.000. Met betrekking tot onzekerheden in de controle geldt een goedkeuringstolerantie van 3%, dat is € 2.769.000. - Voor de rapporteringstolerantie geldt dat deze door het algemeen bestuur is gesteld op een absoluut bedrag van € 100.000 voor fouten en onzekerheden	Pagina 34
Financiële positie	De financiële positie ultimo 2023 is verbeterd ten opzichte van 2022. Met name het gevolg van het positieve resultaat over 2023 ad. € 1,3 miljoen.	Pagina 14
Rechtmatigheidsverantwoording	Wij verstrekken een goedkeurend controleverklaring over de getrouwheid van de cijfers in de jaarrekening. Onderdeel hiervan is ook de getrouwheid van de rechtmatigheidsverantwoording. Op bladzijde 70 treft u de bestuursverklaring aan. Dit is een voorgeschreven tekst. In de paragraaf bedrijfsvoering beschrijft u de kaders, de controleaanpak en de bevindingen in uitgebreidere vorm. De Europese Aanbestedingen zijn via een interne controle voorbereid. Wij zien daarin verbetermogelijkheden, door gedurende het boekjaar al de nodige de rechtmatigheid van de bestedingen te toetsen aan de Europese aanbestedingsregels, en niet pas na verloop van het boekjaar. Daarnaast is er gedurende het jaar meer tijd om de onderbouwende documentatie en toelichtingen door de interne controle op te nemen in deze werklijsten.	Pagina 10

Managementsamenvatting

Inleiding	
Inhoudsopgave	
Samenvatting	
Bevindingen	
Financiële positie	
Organisatie	
IT-audit	
Overig	
Bijlagen	

Onderwerp	Beschrijving	Referentie
SiSa bijlage	De SiSa bijlage is opgesteld in getoetst aan de hand van de Nota verwachtingen accountantscontrole SiSa 2023 - versie 9 april 2024 en voldoet aan de specifieke wet- en regelgeving. Voor de uitkomsten verwijzen wij naar Bijlage 6: Bevindingen controle SiSa-bijlage 2023.	Bijlage 6
Corona meerkosten verantwoording 2023	De Corona meerkosten zijn dit jaar gesplitst. De verantwoording van de Corona meerkosten 2023 loopt voor het 1 ^e halfjaar 2023 via een separate verantwoordingsmodel in de jaarrekening van de GGD. Het 2 ^e halfjaar 2023 wordt verantwoord via de SiSa-systematiek. Wij hebben de Corona meerkosten verantwoording 2023 1 ^e halfjaar gecontroleerd conform de 'Verantwoordings- en controle instructie 2023 Meerkosten COVID-19 GGD –VWS'. De Corona meerkosten 2023 zijn gecontroleerd met een separate materialiteit, betreffende 1% van de totaal verantwoorde meerkosten. Dat maakt dat de controle van de meerkosten veel nauwkeuriger is gecontroleerd dan vorig jaar waar gewerkt mocht worden met de materialiteit van de jaarrekening. Voor de corona meerkosten verantwoording wordt een separate controleverklaring verstrekt.	Pagina 11
WNT verantwoording	Uit onze controle blijkt dat de jaarrekening 2023 overeenkomstig de verslaggevingsvoorschriften is opgesteld. Wij hebben verder geconcludeerd dat de overige informatie die in de jaarverslaggeving is opgenomen niet inconsistent is met de informatie in de jaarrekening en de door ons verkregen controle-informatie. Tevens hebben wij vastgesteld dat is voldaan aan de WNT.	Pagina 12
Activabeheer	In boekjaar 2023 heeft de GGDrU na het afronden van de renovatiewerkzaamheden weer residentie genomen in de locatie aan de Dreef in Zeist. Deze verhuizing heeft impact op de jaarrekening 2023: De investeringen zijn onder de materiële vaste activa verantwoord. De GGDrU heeft een taxatie laten uitvoeren van het pand. De boekwaarde ultimo 2023 is circa EUR 6,5 miljoen. De getaxeerde waarde is circa EUR 4,5 miljoen. Dit kan een indicatie zijn van een bijzondere waardevermindering. Echter heeft het vastgoed een maatschappelijke rol, en staat het te boek als maatschappelijk nut. De komende jaren zal dit vastgoed ten behoeve van de maatschappelijke taak van de GGDrU worden geëxploiteerd. De dekking van de kapitaalslasten verloopt via de begroting.	Pagina 10
Fiscaliteiten	Op 26 februari 2024 ontving GGD regio Utrecht de beschikkingen van de Belastingdienst inzake het teruggaveverzoek afgedragen btw over de GGID-kosten periode 2017 tot en met 2023. Het aandeel voor GGD-Utrecht betrof € 751.847. Dit bedrag is als incidentele bate verwerkt het resultaat van 2023.	Pagina 12

Managementsamenvatting

Inleiding	
Inhoudsopgave	
Samenvatting	
Bevindingen	
Financiële positie	
Organisatie	
IT-audit	
Overig	
Bijlagen	

Onderwerp	Beschrijving	Referentie
Interne beheersing	Tijdens de werkzaamheden voor de 2023 jaarrekeningcontrole zijn voor GGDrU de algemene beheersmaatregelen in opzet en bestaan beoordeeld van de belangrijkste processen voor de jaarrekeningcontrole. Dit betreffen de verkopen, inkopen, betalingen en de grootboekmutaties. Het niveau van de beheersing is passend bij de omvang van de gemeenschappelijke regeling. In het kader van de jaarrekeningcontrole over het boekjaar 2023 heeft Eshuis een update van de IT-audit werkzaamheden uit 2021 en 2022 uitgevoerd met betrekking tot de opzet en het bestaan van de algemene ICT beheersmaatregelen binnen de automatiseringsomgeving van de GGDrU. Onze controle heeft geen aangelegenheden geïdentificeerd die op dit gebied aan u gerapporteerd moeten worden, anders dan de waarnemingen zoals hiervoor besproken.	Pagina 17
Controleproces	Het controleproces kende dit jaar een aantal uitdagingen. Allereerst het nieuwe onderwerp 'de Rechtmatigheidsverantwoording' waarin de nationale ontwikkelingen voor veel onduidelijkheid en vertraging hebben gezorgd (zie ook blz 5 van dit accountantsverslag) en ook de samenwerking tussen GGDrU en Eshuis moest een nieuwe weg hierin vinden. Immers geeft de accountant geen oordeel meer af over de rechtmatigheid. Het Dagelijks bestuur onder uitvoering van de VIC dient daarvoor in de plaats een rechtmatigheidsverantwoording af te leggen. Als accountant dienen wij de getrouwheid van de rechtmatigheidsverantwoording te controleren door gebruik te maken de werkzaamheden van de VIC. Dit vraagt van de VIC een kwaliteitsslag door het werk (o.a. op de inkopen t.a.v. de EUA wetgeving) zichtbaar en volgbaar vast te leggen. Na een eerste schouw concludeerden wij dat het voorbereide werk vanuit de VIC nog een kwaliteitsslag nodig had door de bedrijfseconomische omstandigheden te koppelen aan relevante wet- en regelgeving. Voor de meest risicovolle crediteuren is deze herstelactie doorgevoerd. Wij vragen de VIC deze kwaliteitsslag in 2024 door de te zetten. Verder hadden we vertraging doordat de SiSa-regelingen niet volledig waren aangeleverd vanuit het Ministerie en in één geval (H29) geen duidelijke verantwoordingsinstructie kende. Na gezamenlijke afstemming door GGDrU en Eshuis met het Ministerie werd duidelijkheid geschept en kon het controleproces worden hervat en uiteindelijk worden afgerond.	Pagina 5
Kwaliteit verslaggeving	Wij hebben het door het management toegepaste proces met betrekking tot belangrijke verslaggevingspraktijken geëvalueerd en hebben gegevensgerichte controlewerkzaamheden uitgevoerd. Wij zijn van mening dat de verslaggevingspraktijken en de toegepaste inschattingen redelijk zijn en consistent worden gebruikt.	Pagina 10

Belangrijkste bevindingen

Per saldo persoonlijker

Belangrijkste bevindingen in onze controle

Inleiding

Inhoudsopgave

Samenvatting

Bevindingen

Financiële positie

Organisatie

IT-audit

Overig

Bijlagen

Wij verstrekken een controleverklaring met een goedkeurend oordeel bij de jaarrekening 2023. Wettelijk vereiste onderwerpen zoals verantwoordelijkheden met betrekking tot fraude, uitvoering opdrachtvoorwaarden, onafhankelijkheid en verenigbaarheid jaarverslag met jaarrekening zijn door ons in de bijlagen bij dit accountantsverslag opgenomen.

Rechtmatigheid

Als gevolg van de rechtmatigheidsverantwoording is onze rol in deze controle gewijzigd. Wij kunnen én mogen niet langer inspringen in eventuele tekortkomingen die in het proces van de interne rechtmatigheidscontrole bij de GGDrU worden geconstateerd. De gemeenschappelijke regeling kent een beperkt normenkader omdat er relatief weinig regelingen door het Algemeen Bestuur zijn vastgesteld en er weinig externe regelgeving op de gemeenschappelijke regeling van toepassing is. Het belangrijkste rechtmatigheidsaspect zijn de Europese aanbestedingen. Deze controle is voorbereid door de medewerker administratieve organisatie & interne controle en de concerncontroller. Op het moment van schrijven van dit verslag constateren wij dat wij op dit moment nog niet kunnen steunen op de uitgevoerde controles door de GGDrU. De door ons geconstateerde tekortkomingen in het proces zien met name toe op het voldoende diepgaand onderzoeken van de bestedingen, dossiervorming, het oordelen over de (on)rechtmatigheid van de Europese aanbestedingen en het vervolgens evalueren van afwijkingen (fouten of onduidelijkheden). Wij constateren tevens dat de GGDrU op een aantal andere onderdelen nog aanvullende controles dient uit te voeren op basis van haar eigen interne controleplan. De belangrijkste hierbij zijn de controle van de personeelskosten en de inkoopfacturen.

SiSa-bijlage

De procedure die uw gemeenschappelijke regeling moet naleven bij de aanlevering van de bestanden aan het CBS is ten opzichte van vorig jaar niet wezenlijk gewijzigd. Wij hebben de SiSa-bijlage gecontroleerd op basis van de Nota verwachtingen accountantscontrole SiSa 2023. Hierbij evalueren wij de getrouwheid én de rechtmatigheid van de in de SiSa-bijlage verantwoorde gegevens (indicatoren). Wij willen benadrukken dat u als gemeenschappelijke regeling zelf verantwoordelijk bent voor de volledigheid van de te verantwoorden indicatoren zoals opgenomen in de SiSa-bijlage. Indien een '0' is ingevuld, zijn wij bij uw organisatie nagegaan of deze '0' terecht is ingevuld. U hebt dit aan ons bevestigd. De (verplichte) tabel met fouten en onzekerheden wat betreft de specifieke uitkeringen is opgenomen in bijlage 6 van dit accountantsverslag. Tijdens de controle hebben wij geen financiële fouten of onzekerheden geconstateerd.

De GGDrU is voor de regeling H29 Regeling specifieke uitkering versterking GGD'en deels verantwoordelijk voor het opvoeren van haar eigen bestedingen en deels verantwoordelijk voor het doorstorten van gelden aan de andere GGD'en als penvoerder. Dat laatste is op verzoek van de GGD GHOR. Medio maart 2024 is gebleken dat er ten aanzien van de verantwoordingsstructuur tussen de GGDrU en GGD GHOR (specifiek pijler 5) intern overleg dient plaats te vinden bij DUS-i. Dit betekent dat het verantwoordingsproces bij de GGDrU vertraging gaat oplopen.

Wij adviseren de GGDrU om een goede oorzaakanalyse uit te voeren naar alles wat er voorafgaand aan dit bericht en de vertraging heeft plaatsgevonden. Waren de afspraken en de verantwoordelijkheden voor alle aangesloten partijen helder, en was voor iedereen duidelijk op welke wijze en vorm er verantwoord zou moeten gaan worden?

Belangrijkste bevindingen in onze controle

Inleiding

Inhoudsopgave

Samenvatting

Bevindingen

Financiële positie

Organisatie

IT-audit

Overig

Bijlagen

Corona meerkosten verantwoording 2023

Net als voorgaande jaren dient de GGDrU aan VWS verantwoording af te leggen over de bestedingen uit hoofde van de Coronapandemie. In tegenstelling tot voorgaande jaren geldt er voor de Coronameerkosten-verantwoording met ingang van verantwoordingsjaar 2023 een gewijzigde verantwoordingssystematiek. De bestedingen en dekking van deze kosten over het eerste halfjaar van 2023 zijn via het bekende verantwoordingsformat opgenomen in de jaarrekening. Voor de controle hiervan geldt een aparte goedkeuringstolerantie, namelijk 1% van de totale Coronalasten over het eerste halfjaar van 2023. Voor uw GGD betekent dat de materialiteit EUR 157.000 bedraagt. Voor de bestedingen over de tweede helft van 2023 geldt dat verantwoording plaatsvindt via de SiSa-bijlage, en specifiek via de regeling H33 Regeling specifieke uitkering COVID-19-vaccinatie. Voor de controle van deze regeling geldt de materialiteit van de jaarrekening 2023. Deze “knip” betekent dat de GGDrU van ons een aparte controleverklaring op basis van de wettelijke tekst gaat krijgen over het eerste half jaar van 2023.

- Wij hebben een deelwaarneming uitgevoerd op de variabele kosten, zoals inhuur van derden. Ter toetsing hebben wij vastgesteld dat de gewerkte externe uren aansluiten met planningsoverzichten, logboeken en verwerkt zijn in de accorderingsapplicatie waarin meerder controleurs hun fiat hebben gegeven op de gewerkte uren.
- Voor de vaste kosten, zoals huur, gas, water en licht hebben wij in lijn met onze controleaanpak bij de jaarrekening een gegevensgerichte cijferanalyse uitgevoerd.
- Voor de eigen personele bestedingen van de GGDrU hebben wij vastgesteld dat de medewerkers op basis van hun taakomschrijving en uitvoering inzet hebben geleverd voor de bestrijding van de Coronapandemie.

- Wij hebben inzage gehad in de klachtenregistratie om vast te stellen dat de prestaties zoals verantwoord daadwerkelijk geleverd zijn.
- Daarnaast hebben wij vastgesteld dat er geen sprake is van dubbele financiering of dat er op basis van deze regeling een financieel resultaat behaalt is.

Met deze controlewerkzaamheden hebben wij vastgesteld dat de GGDrU de meerkostenregeling over 2023 juist heeft toegepast.

Activabeheer

In boekjaar 2023 heeft de GGDrU na het afronden van de renovatiewerkzaamheden weer residentie genomen in de locatie aan de Dreef in Zeist. Deze verhuizing heeft impact op de jaarrekening 2023:

- De investeringen zijn onder de materiële vaste activa verantwoord. De GGDrU heeft een taxatie laten uitvoeren van het pand. De boekwaarde ultimo 2023 is circa EUR 6,5 miljoen. De getaxeerde waarde is circa EUR 4,5 miljoen. Dit kan een indicatie zijn van een bijzondere waardevermindering. Echter heeft het vastgoed een maatschappelijke rol, en staat het te boek als maatschappelijk nut. De komende jaren zal dit vastgoed ten behoeve van de maatschappelijke taak van de GGDrU worden geëxploiteerd. De dekking van de kapitaalslasten verloopt via de begroting.
- De investeringen komen echter boven de uitgegeven kredieten uit. Dit betreft een rechtmatigheidsaspect en deze overschrijding heeft de GGDrU bij de rechtmatigheidsverantwoording toegelicht.
- De GGDrU heeft een externe partij een nieuw onderhoudsplan laten opstellen. Wij hebben dit onderhoudsplan beoordeeld, en vastgesteld dat nagenoeg alle componenten die onder “groot onderhoud” vallen opgenomen zijn in de voorziening.

Belangrijkste bevindingen in onze controle

Inleiding

Inhoudsopgave

Samenvatting

Bevindingen

Financiële positie

Organisatie

IT-audit

Overig

Bijlagen

Het onderhoud voor de personenlift is niet opgenomen. De Commissie BBV classificeert dit type onderhoud als “groot” in de notitie MVA 2020. Wij hebben deze omissie geëvalueerd. De impact op het totale onderhoudsplan is EUR 136.000. Dit lijkt voor 2023 materieel, maar echter is de jaarlijkse dotatie EUR 5.000 te laag. Zodoende hebben wij dit niet als een afwijking in de getrouwheid geëvalueerd.

Fiscaliteiten

Afgelopen jaren heeft de GGDrU geïnvesteerd in de GGiD. Hiervoor heeft zij de nodige BTW afgedragen. BTW die met het afwaarderen van de applicatie in boekjaar 2022 teruggevraagd is. In februari 2023 heeft de belastingdienst het teruggave-verzoek gehonoreerd. De GGDrU heeft deze transactie in de jaarrekening 2023 verwerkt, omdat de honorering plaats heeft gevonden tussen balansdatum en het moment van het vaststellen van de jaarstukken. De impact hiervan bedraagt EUR 752.000 voor de GGDrU.

Personele voorzieningen en verplichtingen

In eerdere jaren heeft de GGDrU een voorziening verlofsparen opgenomen. In boekjaar 2023 hebben meerdere medewerkers te kennen gegeven deel te willen nemen aan deze regeling. Hierdoor is de voorziening ultimo 2023 hoger vergeleken met de stand ultimo 2022. Daarnaast zijn ultimo 2022 de gereserveerde uren gewaardeerd tegen het uurtarief zonder een opslag voor de werkgeverslasten. Deze verplichting rust echter ook op de GGDrU, en zodoende heeft de GGDrU deze correctie prospectief verwerkt door de dotatie in 2023 aan te vullen met deze verplichting. De omvang hiervan is EUR 172.000.

Daarnaast is de Regeling Vervroeg Uittreding (hierna: RVU) opgenomen in de CAO SGO met ingang van 2024. Voor deze regeling geldt dat medewerkers ontslag nemen en hierna volgt een (maandelijkse) ontslagvergoeding die de ex-medewerker in staat stelt om te overbruggen tot aan de AOW-leeftijd. Aangezien de ex-medewerker in die periode geen activiteiten/prestaties voor de decentrale overheid verricht, dient op 31 december een voorziening te worden getroffen voor de financiële verplichting die de decentrale overheid tegenover de ex-medewerker en de fiscus heeft op basis van deze regeling. Dat betekent voor alle jaren tot aan de AOW datum. Er zijn binnen de GGDrU ultimo 2023 geen medewerkers die ontslag hebben genomen en van deze regeling gebruik hebben willen maken. De kans bestaat dat dit aantal in de toekomst toeneemt, waardoor de GGDrU een voorziening op de balans zal dienen op te nemen.

Wet Normering topinkomens (WNT)

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) is met ingang van 2013 van toepassing. Doelstelling van de wet is te verhinderen dat instellingen in de publieke en semipublieke sectoren rechtens in staat zijn bovenmatige bezoldigingen toe te kennen. Voor de GGDrU geldt dat de directeur publieke gezondheidszorg en haar plaatsvervangers als topfunctionaris worden aangemerkt voor de periode dat zij deze rol hebben vervuld in 2023.

De bezoldiging voor een topfunctionaris mag voor 2023 niet meer bedragen dan € 223.000 per jaar. Daarnaast dienen gemeenschappelijke regelingen de salarissen openbaar te maken van overige medewerkers (inclusief – wanneer aan bepaalde voorwaarden is voldaan – ingehuurd personeel) die een bezoldiging ontvangen boven deze norm.

Belangrijkste bevindingen in onze controle

Inleiding

Inhoudsopgave

Samenvatting

Bevindingen

Financiële positie

Organisatie

IT-audit

Overig

Bijlagen

Ten slotte stelt de WNT een aantal overige eisen, zoals een maximale ontslagvergoeding voor topfunctionarissen van € 75.000. In 2023 hebben wij geen overschrijdingen van de grensbedragen voor topfunctionarissen en overige medewerkers geconstateerd.

In 2023 is één topfunctionaris uit functie getreden. Wij hebben geen afwijkingen van de WNT geconstateerd. De bepalingen rondom het vertrek zijn conform de WNT in de jaarrekening weergegeven. In de verantwoording van de overige topfunctionarissen hebben wij ook geen afwijkingen geconstateerd.

Schatkistbankieren

Met de Wet verplicht schatkistbankieren zijn alle decentrale overheden verplicht om hun overtollige middelen in de schatkist aan te houden (= alle middelen boven een per decentrale overheid te bepalen limiet). Voor uw gemeenschappelijke regeling geldt voor 2023 per kwartaal een limiet van € 2,0 miljoen. Decentrale overheden dienen in de jaarrekening verantwoording af te leggen over het gemiddelde banksaldo per kwartaal en de over- dan wel onderschrijding van de toegestane limiet. Uit de verantwoording van het schatkistbankieren over 2023 - zoals opgenomen in de toelichting op de balans - blijkt dat de GGDrU in geen van de kwartalen een overschrijding laat zien.

Financiële positie

Per saldo persoonlijk

Financiële positie

De vermogenspositie van uw gemeenschappelijke regeling is ten opzichte van 2022 toegenomen.

In de Jaarstukken 2023 is in de 'Paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing' het risicoprofiel van GGDrU geschetst. U heeft geen vereisten voor het weerstandsvermogen geformuleerd. Het eigen vermogen bestaat uit € 2,4 miljoen algemene reserve en € 0,9 miljoen bestemmingsreserves.

Het resultaat is over 2023 € 1,3 miljoen positief.

In de Jaarstukken 2023 is in de 'Paragraaf Financieel Weerstandsvermogen en Risicobeheersing' het risicoprofiel van de GGDrU geschetst, alsmede de verhouding tussen de beschikbare en de benodigde weerstandscapaciteit. Volgens de door de GGDrU gehanteerde systematiek bedraagt deze verhouding ultimo 2023 van 1,6 (2022: 2,3). Daarmee is de weerstandscapaciteit lager dan in 2022. Uw gemeenschappelijke regeling heeft een minimale norm vastgesteld van 1,0 tot 1,4 wat betekent dat er per ultimo 2023 een surplus bestaat.

Voor gemeenten, provincies en gemeenschappelijke regelingen zijn een viertal kengetallen vastgesteld door het Ministerie van Binnenlandse Zaken. Wij hebben in bijlage 7 van dit verslag ter duiding de betekenis per kengetal opgenomen. Er is geen vaste norm of streefwaarde voor de hoogte van de kengetallen; een gebruiker dient alle kengetallen in ogenschouw te nemen bij het beoordelen van de financiële positie van een decentrale overheid. Wel hanteert de overheid drie signaleringswaarden, namelijk minst risico, neutraal en meest risicovol.

Onderstaand overzicht toont (verkort) de financiële positie van uw gemeenschappelijke regeling op 31 december 2023:

Kengetal	JRK 2022	Begroting 2023	JRK 2023	Minst risicovol	Neutraal	Meest risicovol
Netto schuldquote	2,4%	9,4%	7,1%	< 90	90 - 130	> 130
Netto schuldquote (gecorrigeerd)	2,4%	9,4%	7,1%	< 90	90 - 130	> 130
Solvabiliteit	13,1%	15,6%	12,5%	> 50	20 - 50	< 20
Structurele exploitatieruimte	0,0%	0,0%	0,0%	> 0	0	< 0

Op basis van bovenstaand overzicht blijkt dat u qua signaleringswaarden van uw kengetallen in lijn ligt met boekjaar 2022. Wij hebben in ons accountantsverslag 2021 en 2022 reeds gewezen op uw solvabiliteitspositie. Deze bevindt zich de afgelopen drie boekjaren in de categorie meest risicovol.

Inleiding

Inhoudsopgave

Samenvatting

Bevindingen

Financiële positie

Organisatie

IT-audit

Overig

Bijlagen

Organisatie

Administratieve organisatie en interne beheersing

Inleiding

Inhoudsopgave

Samenvatting

Bevindingen

Financiële positie

Organisatie

IT-audit

Overig

Bijlagen

Wij hebben, als onderdeel van de controle van de jaarrekening 2023, de interimcontrole in het najaar van 2023 uitgevoerd. Deze controle is primair gericht op de analyse en evaluatie van de interne beheersingsomgeving en de daarin opgenomen maatregelen van interne controle. Tevens heeft deze controle als doelstelling om de aandachtspunten voor de jaarrekening 2023 te signaleren en onder uw aandacht te brengen.

Interne beheersing

Wij hebben evenals voorgaande jaren geen onvervangbare hiaten in de interne beheersing geconstateerd. In het stelsel van interne beheersing is sprake van een inherente kwetsbaarheid doordat de personeelsformatie bij control relatief beperkt is. Deze kwetsbaarheid blijkt bij de start van het proces van de jaarrekeningcontrole. Onderdelen zoals de rechtmatigheidscontroles en de SiSa bijlage (inclusief overlopende balansposten) waren nog niet gereed. De verantwoordelijkheden zijn in de financiële verordening beschreven, en de verantwoordelijkheid ligt bij de ambtelijke organisatie. Het gevolg hiervan is dat wij als controlerend accountant nog te veel in de signalerende rol zitten. Komende jaren is het versterken van de controlerende functie dé uitdaging binnen de bedrijfsvoering.

IT-audit

Per saldo persoonlijk

IT-audit

Samenvatting resultaten IT-audit

In dit digitale tijdperk, waarbij organisaties geautomatiseerde informatietechnologie (IT)-systemen gebruiken om hun informatie te verwerken voor een betere ondersteuning van hun missies, spelen IT-risico's en controles een cruciale rol bij het beschermen van de informatiemiddelen van een organisatie en daarmee van haar missie. Het belangrijkste doel van een organisatie in het kader van (IT) risico's & controles, zou moeten zijn: het beschermen van de organisatie en haar vermogen om de geformuleerde missie uit te voeren, en niet enkel de IT-middelen. Wij zijn van mening dat een effectieve IT-risico- en beheeromgeving, een belangrijk onderdeel is van een succesvolle IT-strategie welke onderdeel uitmaakt van de bedrijfsstrategie.

Onze jaarrekeningcontrole is gericht op het geven van een oordeel over de jaarrekening zelf en is niet primair gericht op het doen van uitspraken over de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking als geheel of van onderdelen daarvan. Onze bevindingen hebben betrekking op de onderdelen die wij onderzocht hebben in het kader van de jaarrekening, wat wil zeggen dat wij geen volledigheid pretenderen.

In het kader van de jaarrekeningcontrole over het boekjaar 2023 heeft Eshuis een update van de IT-audit werkzaamheden uit 2021 en 2022 uitgevoerd met betrekking tot de opzet en het bestaan van de algemene ICT beheersmaatregelen binnen de automatiseringsomgeving van de GGDrU. Wij hebben daarbij uitsluitend die maatregelen getest die het meest relevant zijn in het kader van de jaarrekeningcontrole. Tijdens de werkzaamheden zijn de algemene IT beheersmaatregelen in opzet en bestaan beoordeeld van de meest kritische applicaties rond de inkoopfactuurverwerking en het grootboek.

Ten behoeve van de jaarrekeningcontrole hebben wij voor elk van deze bevindingen onze eigen classificatie bepaald op basis van prioriteit van opvolging, waarbij drie niveaus zijn onderscheiden: hoog, midden en laag. Het management is verantwoordelijk voor haar eigen oordeelsvorming over de inschatting van de risico's als gevolg van de geconstateerde bevindingen, de daarvan af te leiden prioriteitstelling en de opvolging van de aanbevelingen. Tijdens de werkzaamheden voor de 2023 jaarrekeningcontrole zijn voor de GGDrU de algemene IT beheersmaatregelen in opzet en bestaan beoordeeld voor de volgende applicaties:

Applicatie	Operating system	Database	Datacenter locatie
AFAS Profit & Insite	Microsoft Azure Cloud en Windows Server 2016 (SSO met AFAS)	Beheerd door AFAS en niet toegankelijk, valt onder ISAE.	Gehost door sub-serviceprovider LeaseWeb, valt onder ISAE rapport van AFAS.

Betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking

Overeenkomstig artikel 2:393, lid 4 van het Burgerlijk Wetboek zijn wij verplicht om onze bevindingen te rapporteren met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van uw geautomatiseerde gegevensverwerking. Onze controle heeft geen aangelegenheden geïdentificeerd die op dit gebied aan u gerapporteerd moeten worden, anders dan de waarnemingen zoals hiervoor besproken.

- Inleiding
- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- Bevindingen
- Financiële positie
- Organisatie
- IT-audit**
- Overig
- Bijlagen

Overige aangelegenheden

Per saldo persoonlijker

Overige aangelegenheden

In dit onderdeel geven wij een samenvatting van overige aangelegenheden en bepaalde vereiste communicaties.

Bevestigingen van het management

Wij hebben het management ter confirmatie een aantal schriftelijke bevestigingen aangaande zijn verantwoordelijkheden inzake de financiële verslaggeving. Wij zullen voor afgifte van de controleverklaring van het dagelijks bestuur van GGDrU een ondertekende schriftelijke bevestiging bij de jaarrekening ontvangen.

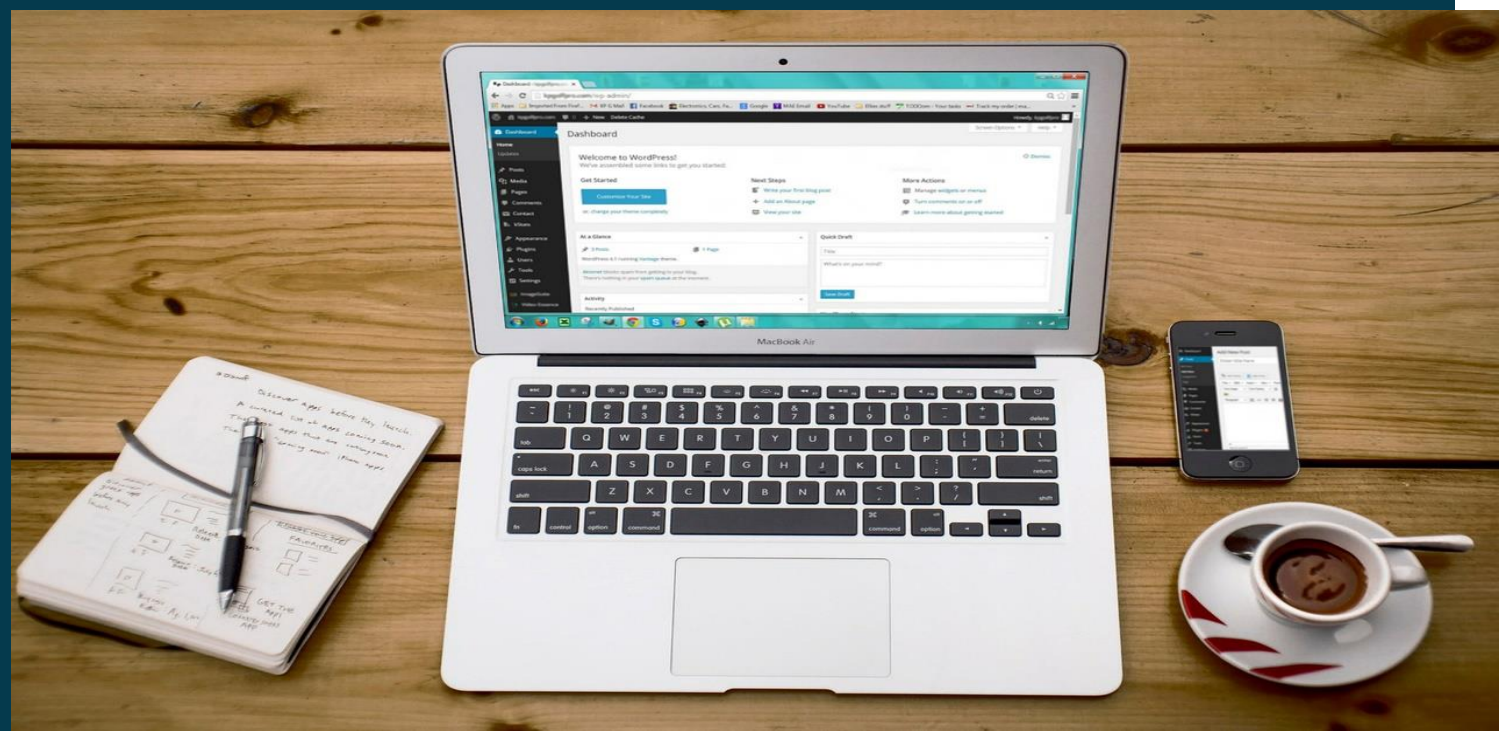
Geen meningsverschil met het management of beperking in reikwijdte van de controle

Er zijn geen meningsverschillen met het management geweest en er waren geen beperkingen bij de uitvoering van onze controle. Naar onze mening is ons bij de uitvoering van onze controleopdracht door het management en de medewerkers van de gemeenschappelijke regeling de volledige medewerking verleend en hebben wij volledige toegang tot de benodigde informatie gehad.

- Inleiding
- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- Bevindingen
- Financiële positie
- Organisatie
- IT-audit
- Overig
- Bijlagen

Bijlagen

Per saldo persoonlijker

Bijlage 1a: Niet-gecorrigeerde controleverschillen

In de onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van niet-gecorrigeerde controleverschillen boven de rapportagedrempel van € 100.000. De goedkeuringstolerantie bedraagt € 923.000.

Niet-gecorrigeerde controleverschillen (€ '000)	Resultatenrekening		Balans	
	Debet	Credit	Debet	Credit
n.v.t.	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0

Wij zullen van het dagelijks bestuur een schriftelijke bevestiging bij de jaarrekening ontvangen, waarin het dagelijks bestuur het bovenstaande bevestigt. Dit houdt in dat eventuele niet-geconstateerde en daardoor niet-gecorrigeerde afwijkingen, zowel individueel als in totaal, in het kader van de jaarrekening niet materieel zijn. Het dagelijks bestuur heeft tevens bevestigd geen kennis te hebben van andere niet-gecorrigeerde afwijkingen.

Bijlage 1b: In de controle opgenomen aanpassingen

De onderstaande tabel bevat alle afzonderlijk geïdentificeerde en gecorrigeerde afwijkingen boven de rapportagedrempel van € 100.000.

Gecorrigeerde controleverschillen (€ '000)	Resultatenrekening		Balans	
	Debet	Credit	Debet	Credit
Uitwerking voortgezette controle GGDrU inclusief bepaling balansposten SiSa bijlage	€ 0	€ 0	€ 0,6 miljoen	€ 0,6 miljoen
Belastingvordering GGiD	€ 0,8 miljoen			€ 0,8 miljoen
Totaal	€ 0,8 miljoen	€ 0	€ 1,4 miljoen	€ 1,4 miljoen

Inleiding

Inhoudsopgave

Samenvatting

Bevindingen

Financiële positie

Organisatie

IT-audit

Overig

Bijlagen

Bijlage 1c: Tekortkomingen in de toelichtingen

Onze controlestandaarden vereisen dat wij afwijkingen van materieel belang in de toelichting signaleren om het algemeen bestuur in staat te stellen een inschatting te maken van de gevolgen daarvan voor de jaarrekening. De tabel hierna bevat een weergave van die onderwerpen uit de toelichting waarvan wij denken dat het algemeen bestuur deze nader dient te beoordelen.

Aard van de gecorrigeerde controleverschillen

Niet van toepassing

- Inleiding
- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- Bevindingen
- Financiële positie
- Organisatie
- IT-audit
- Overig
- Bijlagen

Bijlage 2: Fraude

De beoordeling door het dagelijks bestuur en management van het risico van materiële fouten in de jaarrekening als gevolg van fraude of van het overtreden van wet- en regelgeving

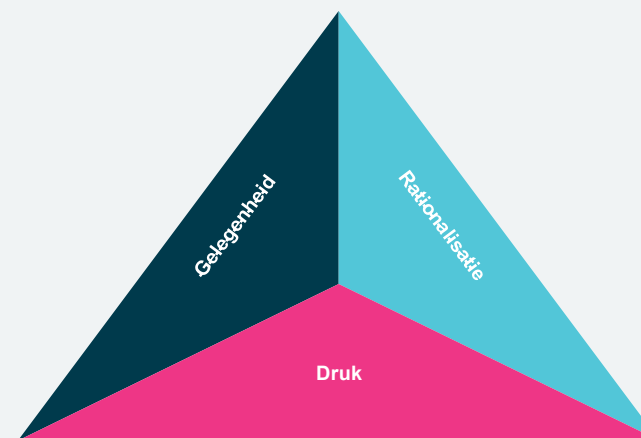
Als onderdeel van onze controle vragen wij uw organisatie jaarlijks om inzicht te geven in de eigen inschatting van het risico dat de jaarrekening een materiële afwijking zou kunnen bevatten als gevolg van fraude of van het overtreden van wet- en regelgeving (corporate compliance), inclusief de aard, omvang en frequentie van deze inschattingen, het proces dat u daarbij hanteert, alsook de communicatie daarover met het personeel. Tijdens deze gesprekken heeft uw organisatie aangegeven zich bewust te zijn van frauderisico's, waaronder het belang van corporate compliance en de analyse van corruptievraagstukken.

Geen wijzigingen in onze initiële inschatting van het frauderisico en geen aanwijzingen voor fraude

De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en detecteren van fraude berust bij het dagelijks bestuur, inclusief het invoeren en onderhouden van interne-beheersingsmaatregelen met betrekking tot de betrouwbaarheid van de financiële verslaggeving, de werking en de efficiency van de bedrijfsvoering, en de naleving van de van toepassing zijnde wet- en regelgeving.

Als accountant verkrijgen wij een redelijke, maar geen absolute, zekerheid dat de jaarrekening als geheel geen afwijkingen van materieel belang bevat, als gevolg van fraude of fouten.

Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing. Onze controle is uitgevoerd met een hoge, maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle fouten en fraudes hebben ontdekt. Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben professionele oordeelsvorming toegepast, in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Inleiding

Inhoudsopgave

Samenvatting

Bevindingen

Financiële positie

Organisatie

IT-audit

Overig

Bijlagen

Bijlage 3: Opdrachtvoorwaarden en wijzigingen verslaggevingsregels

Onze opdracht is ongewijzigd uitgevoerd

Met de opdrachtbevestiging van 3 oktober 2023 heeft u ons opdracht gegeven tot het controleren van de jaarrekening 2023. Naast de opdrachtbevestiging zijn bepalend (geweest) voor onze controle:

- Het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado).
- De Controleverordening GGDrU

De reikwijdte van onze controle staat omschreven in de opdrachtbevestiging. Er is gedurende het verloop van de controle op geen enkele wijze sprake geweest van een beperking of wijziging in de reikwijdte van onze controle. Wij achten de reikwijdte van onze controle voor 2023 voldoende voor de doelstelling van onze controle.

Er zijn belangrijke wijzigingen in de verslaggevingsregels

Significante verslaggevingsgrondslagen en de toepassing hiervan zijn zeer belangrijk voor de presentatie van de financiële positie en de resultaten van de gemeenschappelijke regeling.

Daarnaast vereisen zij van het management het toepassen van oordeelsvorming ten aanzien van moeilijke, subjectieve en complexe posities, vaak vanwege de noodzaak om inschattingen te moeten maken over het effect van zaken die inherent onzeker zijn. De belangrijkste verslaggevingsgrondslagen van de gemeenschappelijke regeling zijn uiteengezet in de toelichting in de jaarrekening 2023. Wij hebben het door het management toegepaste proces met betrekking tot belangrijke verslaggevingspraktijken geëvalueerd en hebben gegevensgerichte controlewerkzaamheden uitgevoerd.

Wij zijn van mening dat de verslaggevingspraktijken en de toegepaste inschattingen redelijk zijn en consistent worden gebruikt. Wij hebben de jaarrekeningcontrole 2023 uitgevoerd met inachtneming van de goedkeuringstoleranties.

Het jaarverslag is verenigbaar met de jaarrekening

De jaarstukken 2023 van uw gemeenschappelijke regeling bestaan uit:

- Het jaarverslag 2023 (programmaverantwoording en verplichte paragrafen).
- De jaarrekening 2023 (balans met toelichting en overzicht van baten en lasten in de jaarrekening met toelichting).

In het onderdeel “programmaverantwoording” van het jaarverslag dient informatie te worden opgenomen met betrekking tot de vragen: wat hebben we gedaan, wat hebben we bereikt en wat heeft het gekost? De programmaverantwoording vormt samen met de verplicht voorgeschreven paragrafen (over o.a. weerstandsvermogen, bedrijfsvoering, etc.) het jaarverslag.

Op basis van Nederlandse wetgeving en de Nadere Voorschriften Controle- en Overige Standaarden (NVCOS) 720 is de accountant verplicht bepaalde werkzaamheden uit te voeren met betrekking tot het jaarverslag en de andere informatie die in de jaarstukken is opgenomen.

Inleiding

Inhoudsopgave

Samenvatting

Bevindingen

Financiële positie

Organisatie

IT-audit

Overig

Bijlagen

Bijlage 3: Opdrachtvoorwaarden en wijzigingen verslaggevingsregels

Als onderdeel van dit vereiste hebben wij de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- Wij hebben vastgesteld dat het jaarverslag de vereiste informatie bevat op basis van artikel 24 lid 2, artikel 25 en artikel 26 BBV.
- Wij hebben, voor zover wij kunnen beoordelen, vastgesteld dat de verklaringen van het dagelijks bestuur in het jaarverslag en de andere informatie zoals opgenomen in de jaarstukken verenigbaar zijn met de beweringen en verklaringen die in de jaarrekening zijn opgenomen.
- Wij hebben vastgesteld dat de verklaringen in het jaarverslag overeenstemmen met de resultaten van de uitgevoerde controlewerkzaamheden.

Inleiding

Inhoudsopgave

Samenvatting

Bevindingen

Financiële positie

Organisatie

IT-audit

Overig

Bijlagen

Bijlage 4: Materialiteit

Controleaanpak en uitvoering controle

Wij hebben onze controlewerkzaamheden uitgevoerd in overeenstemming met de door ons voorgenomen controleaanpak. Dat houdt in dat wij onze controle voor een groot deel gegevensgericht hebben uitgevoerd.

Onze controleaanpak is onder andere gebaseerd op een adequate risicoanalyse. Wij hebben enkele gesprekken met ambtelijk medewerkers gevoerd over de binnen GGDrU intern toegepaste risicoanalyse, het werkprogramma en de aanpak van de te verrichten verbijzonderde interne controlewerkzaamheden.

Goedkeurings- en rapporteringstolerantie

Het dagelijks bestuur bepaalt de goedkeuringstolerantie die de accountant bij zijn controle van de jaarrekening dient te hanteren. Normaliter wordt hiervoor de richtlijn op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) aangehouden, zo ook door GGDrU.

Op grond van de jaarrekening 2023 bedraagt de goedkeuringstolerantie voor fouten 1% van de totale lasten, inclusief dotaties aan de reserves, dat is afgerond € 923.000 en voor onzekerheden 3% van de totale lasten, inclusief dotaties aan de reserves, dat is afgerond € 2.769.000. Wordt deze goedkeuringstolerantie niet overschreden, dan kan een goedkeurende controleverklaring worden afgegeven. De goedkeuringstolerantie is een kwantitatieve maatstaf. De uiteindelijke oordeelsvorming is echter altijd een combinatie van kwalitatieve en kwantitatieve afwegingen. Voor de rapporteringstolerantie geldt dat deze door het algemeen bestuur is gesteld op een absoluut bedrag van € 100.000 voor fouten en voor onzekerheden.

Inleiding

Inhoudsopgave

Samenvatting

Bevindingen

Financiële positie

Organisatie

IT-audit

Overig

Bijlagen

Bijlage 5: Onafhankelijkheid

Wij zijn onafhankelijk van GGDrU

De voorschriften in het kader van onafhankelijkheid zijn binnen de Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (de NBA) opgenomen in de “Verordening inzake Onafhankelijkheid (ViO)” en vormen een belangrijk onderdeel van het ‘normenkader’ waaraan een accountant moet voldoen. De naleving van de ViO is binnen de organisatie van Eshuis ingebed.

Ons zijn geen relaties bekend tussen Eshuis Registeraccountants B.V. en haar zuster- en of dochterondernemingen en GGDrU, die naar ons professionele oordeel mogelijk van invloed kunnen zijn op onze onafhankelijkheid.

Stelsel van waarborgen om onze onafhankelijke positie te waarborgen

Eshuis beschikt over een stelsel van maatregelen om haar onafhankelijke positie bij controlecliënten te waarborgen. Dit stelsel van maatregelen is een integraal onderdeel van de bestuurlijke organisatie en van het voor de gehele organisatie van toepassing zijnde stelsel van kwaliteitsbeheersingsmaatregelen. Bijgaande niet-limitatieve opsomming geeft u een indruk van de maatregelen die bijdragen aan het waarborgen van onze onafhankelijke positie:

- Schriftelijke onafhankelijkheidsbepalingen waarin alle bestaande onafhankelijkheidsvereisten en de risico's ten aanzien van de bedreiging van de onafhankelijkheid en de daaraan gerelateerde waarborgen zijn verwerkt.
- Procedures voor tijdige bekendmaking van de voorschriften en de daarin aangebrachte wijzigingen aan alle partners en werknemers bij Eshuis.
- Procedures voor de organisatie van periodieke trainingen inzake de toepassing van de onafhankelijkheidsvoorschriften.
- Procedures die erop gericht zijn dat onze partners en werknemers in specifieke casussen en omstandigheden de onafhankelijkheidsvoorschriften naleven.
- Procedures voor het interne toezicht in relatie tot de toetsing en bewaking van de naleving van de onafhankelijkheidsvoorschriften.

Inleiding

Inhoudsopgave

Samenvatting

Bevindingen

Financiële positie

Organisatie

IT-audit

Overig

Bijlagen

Bijlage 6: Bevindingen controle SiSa-bijlage 2023

Op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden, artikel 5, lid 4, rapporteren wij in dit accountantsverslag over de fouten en onzekerheden van de specifieke uitkeringen die onder SiSa vallen. Per regeling wordt in een tabel aangegeven of, en zo ja welke financiële fouten of onzekerheden zijn geconstateerd.

Bevindingen controle SiSa-bijlage		Fout of onzekerheid	Financiële omvang	Toelichting
J&V A18B	Bekostiging eerste opvang ontheemden Oekraïne door Veiligheidsregio's (SiSa tussen medeoverheden)	€ 0	€ 0	€ 0
VWS H3	Seksualiteitscoördinatie- en hulpverlening + aanvullende curatieve SOA bestrijding	€ 0	€ 0	€ 0
VWS H5	Regeling specifieke uitkering PrEP	€ 0	€ 0	€ 0
VWS H29	Regeling specifieke uitkering versterking GGD'en	€ 0	€ 0	€ 0
VWS H33	Regeling specifieke uitkering COVID-19-vaccinatie	€ 0	€ 0	€ 0

Oordeel getrouwheid:

Goedkeurend

Oordeel rechtmatigheid:

Goedkeurend

Inleiding

Inhoudsopgave

Samenvatting

Bevindingen

Financiële positie

Organisatie

IT-audit

Overig

Bijlagen

Bijlage 7: Toelichting financiële kengetallen

Bron: Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties | Staatsblad 2015, 206

Netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote. De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de medeoverheid ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Een hoge netto schuldquote hoeft op zichzelf geen probleem te zijn. Of dat het geval is valt niet direct af te leiden uit de netto schuldquote zelf, maar hangt af van meerdere factoren. Zo kan een hoge schuld worden veroorzaakt doordat er leningen zijn afgesloten en die gelden vervolgens worden doorgeleend aan bijvoorbeeld woningbouwcorporaties die op hun beurt weer jaarlijks aflossen. In dat geval hoeft een hoge schuld geen probleem te zijn. Om inzicht te verkrijgen in hoeverre er sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven (netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen).

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de provincie of gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Indien er sprake is van een forse schuld én veel eigen vermogen (het totaal van de algemene en de bestemmingsreserves), hoeft een hoge schuld geen probleem te zijn voor de financiële positie. Daar is bijvoorbeeld sprake van indien een lening is aangegaan omdat het eigen vermogen niet liquide is (omdat het vast zit in bijvoorbeeld een gemeentehuis of dat er andere investeringen mee zijn gefinancierd). Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de provincie of gemeente. De mate van weerbaarheid geeft in combinatie met de andere kengetallen een indicatie over de financiële positie van een provincie en gemeente. De solvabiliteitsratio drukt immers het eigen vermogen uit als percentage van het totale vermogen en geeft daarmee inzicht in de mate waarin de provincie of gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen.

Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van de financiële positie is het ook van belang te kijken naar de structurele baten en structurele lasten. Structurele baten zijn bijvoorbeeld de algemene uitkering uit het gemeentefonds of provinciefonds en de opbrengsten uit de onroerende zaakbelasting OZB respectievelijk opcenten op de motorrijtuigenbelastingen. Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat wordt gekeken naar de structurele baten en structurele lasten en deze worden vergeleken met de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten (waaronder de rente en aflossing van een lening) te dekken. De relevantie van dit kengetal voor de beoordeling van de financiële positie schuilt erin dat het van belang is om te weten welke structurele ruimte een co of provincie heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. De kengetallen moeten daarbij in samenhang worden gezien.

Inleiding

Inhoudsopgave

Samenvatting

Bevindingen

Financiële positie

Organisatie

IT-audit

Overig

Bijlagen

